

หน้า	๔๕๗
ที่	๔๕๗
วันที่	๑๖๐๘/๑๐๑๔

ส.๙๙

ที่ กต ๑๔๐๘/๑๐๑๔

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

เรื่อง ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตรไทย - ปั๊กกาเตเศ
เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้างต้น หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ กช ๑๗๐๔/๑๗๘ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๔

สำนักการเกษตรต่างประเทศ
สน.ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รับที่ ๔๕๗
วันที่ ๑๖ ๘๘ ๕๔
เวลา ๑๔.๔๖ ๙.๙.๕๔

ตามหนังสือที่ข้างต้น ขอให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณา.r่างบันทึกความเข้าใจ
ระหว่างกระทรวงเกษตรแห่งสาธารณรัฐประชาชนปั๊กกาเตเศกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่ง^{รัฐบาล}
ราชอาณาจักรไทยว่าด้วยความร่วมมือทางการเกษตรอีกครั้งหนึ่ง โดยเฉพาะในประเด็นมาตรฐานฯ ๑๙๐
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ความลับเดียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า หากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องแจ้งยืนยันว่า การดำเนินการภายใต้กรอบบันทึกความเข้าใจฯ เป็น^{รัฐบาล}
ความร่วมมือทางวิชาการ ขอบเขตและรูปแบบความร่วมมือซึ่งรวมถึงการพัฒนาตลาดและการส่งเสริม
ความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างประเทศไทยตามที่ระบุในร่างบันทึกความเข้าใจฯ หรือที่จะไปกำหนด
รายละเอียดกันต่อไปในข้อตกลงย่อย (subsidiary arrangement) นั้น จะไม่มีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ^{รัฐบาล}
มาตรการการลดภาระภาษีอากรหรือการจัดอุปสรรคทางการค้า ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจอย่าง
กว้างขวางหรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุนอย่างมีนัยสำคัญ ร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าว
ก็ไม่น่าจะเป็นหนังสือสัญญาที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาตามมาตรฐานฯ ๑๙๐ วรรณส่องของ
รัฐธรรมนูญฯ หากแต่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรฐานฯ ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบ
จากคณะกรรมการตีริบอนลงนาม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายเกริกพันธุ์ ฤกษ์จำนำง)

รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมฯ ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมอุตสาหกรรมฯ ต่อคณะมนตรีต่างประเทศ
ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

กรมอุตสาหกรรมฯ ต่อคณะมนตรีต่างประเทศ

กองอุตสาหกรรมฯ

โทร. ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๐๒๗

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๕๕

**MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
BETWEEN
THE MINISTRY OF AGRICULTURE AND COOPERATIVES
OF THE KINGDOM OF THAILAND
AND
THE MINISTRY OF AGRICULTURE
OF THE PEOPLE'S REPUBLIC OF BANGLADESH
ON AGRICULTURAL COOPERATION**

PREAMBLE

The Ministry of Agriculture and Cooperatives of the Kingdom of Thailand and The Ministry of Agriculture of the People's Republic of Bangladesh (hereinafter referred to jointly as the "Parties" and individually as a "Party");

CONSIDERING that it is the mutual interest of the Parties to maintain and strengthen their relations in the field of agriculture;

RECOGNISING the importance of drawing joint agricultural development programmes for effective utilization of resources of both countries in the field of agriculture, considering especially the potential of the two countries;

REAFFIRMING that support of agricultural development in the two countries can be facilitated by a process of institutional cooperation between their respective entities of the public sectors that embrace and foster the agricultural actors,

HAVE AGREED as follows:

Article 1
PURPOSE

The purpose of this Memorandum of Understanding is to strengthen and expand cooperation in the field of agriculture between the Parties, without prejudicing other fields of cooperation that may be considered in the future.

Article 2
COMPETENT AUTHORITIES

- (1) For the purpose of implementation of this Memorandum of Understanding, the competent authorities shall be
 - (a) on behalf of the Kingdom of Thailand, the Ministry of Agriculture and Cooperatives and
 - (b) on behalf of the People's Republic of Bangladesh, the Ministry of Agriculture.

- (2) In the implementation of this Memorandum of Understanding, the competent authorities may conclude subsidiary arrangements setting out the implementing programmes, which may include details such as aims, work plans, schedules, means of financing, participating, organizations, officers in charge, and obligations of the respective competent authorizes.

Article 3
SCOPE OF APPLICATION

The competent authorities shall, subject to the laws and regulations prevailing in their respective countries, endeavour to support and facilitate the implementation of joint agricultural development programmes, taking into consideration especially the potential of both countries.

Article 4
AREAS OF COOPERATION

The Parties will cooperate on agricultural production and technology, development of herbal gardens, farm mechanization, farm produce processing, agricultural cooperatives, agrarian reform, agribusiness and other related areas of interest that are mutually agreed by the Parties.

Article 5
FORMS OF COOPERATION

Cooperation shall be carried out in the following forms:

- (1) joint agricultural researches, including exchange of scientific and technical information ;
- (2) exchange of technicians and researchers;
- (3) training courses, seminars, workshops, study tours and other necessary professional training on subjects of mutual interests;
- (4) market development and promotion of agribusiness and trade relations; and
- (5) any other related forms of project cooperation based on common interests.

Article 6
JOINT AGRICULTURAL WORKING GROUP

To ensure the implementation of the provisions under this Memorandum of Understanding, the Parties have agreed to establish a Joint Agricultural Working Group (JWG) headed by a senior officer at Director-General level, to set up regular communication channels and to designate liaison bodies and liaison secretaries in charge of formulating, implementing and monitoring cooperative projects. The liaison bodies shall hold a Joint Working Group

Meeting once every two years alternately in Thailand and Bangladesh in order to draft work plans and examine progress of the implementation of this Memorandum of Understanding.

Article 7
FINANCIAL OBLIGATIONS

In the implementation of the Memorandum of Understanding, the Parties have agreed that international travel expenses including airport tax and expenses on board and lodging shall be covered by the sending Party. Local transportation and other logistical arrangements in any meetings or projects under the joint agricultural programme shall be provided by the receiving Party. All activities related to the implementation of the Memorandum of Understanding shall be agreed upon at the Joint Working Group Meeting and approved by the Parties prior to implementation.

Article 8
SETTLEMENT OF DISPUTES

Any dispute of difference between the Parties arising out of the interpretation or implementation of this Memorandum of Understanding shall be settled amicably by means of consultation between the Parties through the diplomatic channels.

Article 8.9
ENTRY INTO FORCE AND TERMINATION

This Memorandum of Understanding shall enter into force on the date of signing and remain in force for a period of five years. It shall automatically be extended in every five years unless either of the Parties notifies the other Party in writing of the intention to terminate this Memorandum of Understanding at least six months before its expiration. Both Parties may revise, amend or modify all or part of this Memorandum of Understanding by way of mutual consent in writing through the diplomatic channels.

Done in duplicate atin on 2011..., in the Thai, Bengali, and English languages, all texts being equally authentic. In case there is any divergence or differences in interpretation of this MOU, the English text shall prevail.

For the Ministry of Agriculture and
Cooperatives of the Kingdom of Thailand

(.....)

Minister of Agriculture and Cooperatives

For the Ministry of Agriculture of the People's
Republic of Bangladesh

(.....)

Minister of Agriculture

- ร่าง -
บันทึกความเข้าใจ
ระหว่าง
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทย
และ
กระทรวงเกษตรแห่งสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ
ว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตร

บทนำ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทย และ กระทรวงเกษตรแห่งสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ (ซึ่งต่อไปนี้โดยรวมเรียกกันว่า “คู่ภาคี” และ เรียกแต่ละฝ่ายว่า “ภาคี”) พิจารณาถึงความสนใจร่วมกันของคู่ภาคี เพื่อรักษาและเสริมสร้างความสัมพันธ์ด้านการเกษตร

ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำโครงการพัฒนาด้านการเกษตรร่วมกัน เพื่อใช้ประโยชน์จากทรัพยากรของทั้งสองประเทศในภาคการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะพิจารณาถึงศักยภาพของทั้งสองประเทศ

ยืนยันว่าการสนับสนุนการพัฒนาด้านการเกษตรในสองประเทศ สามารถดำเนินการได้โดยผ่านกระบวนการความร่วมมือระดับองค์กรระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่ดูแลและส่งเสริมด้านการเกษตร ได้แก่ กลุ่มร่วมกันดังนี้

มาตรา ๑

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของบันทึกความเข้าใจฉบับนี้เพื่อเสริมสร้างและขยายความร่วมมือในสาขาการเกษตรระหว่างคู่ภาคี โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติต่อความร่วมมือในสาขาอื่นๆ ซึ่งอาจมีการพิจารณาในอนาคต

มาตรา ๒

หน่วยงานที่มีอำนาจ

๑. เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ หน่วยงานที่มีอำนาจ ได้แก่

- ก) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในนามของราชอาณาจักรไทย
- ข) กระทรวงเกษตร ในนามของสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ

๒. การดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ หน่วยงานที่มีอำนาจจะต้องตัดสินการเตรียมการเพิ่มเติมเกี่ยวกับโครงการที่ดำเนินการ ซึ่งรวมถึงรายละเอียดต่างๆ เช่น เป้าหมาย แผนปฏิบัติการ กำหนดการ แนวทางการจัดสรรงบประมาณ องค์การที่เข้าร่วม เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ และข้อผูกพันของหน่วยงานที่มีอำนาจ

มาตรา ๓

ขอบเขตการบังคับใช้

หน่วยงานที่มีอำนาจจะพยายามสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการดำเนินโครงการร่วมด้านการพัฒนาการเกษตร ภายใต้กฎหมายและข้อบังคับของแต่ละประเทศ โดยพิจารณาถึงศักยภาพของประเทศทั้งสอง

มาตรา ๔

ขอบเขตความร่วมมือ

คู่ภาคีจะทำความร่วมมือเกี่ยวกับการผลิตและเทคโนโลยีทางการเกษตร การพัฒนาส่วนสมุนไพร เครื่องจักรกลการเกษตร การแปรรูปผลิตภัณฑ์ในรีบนา การพัฒนาสหกรณ์การเกษตร การปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร และธุรกิจเกษตร และสาขาความสนใจอื่นๆ ที่คู่ภาคีเห็นชอบร่วมกัน

มาตรา ๕

รูปแบบความร่วมมือ

ความร่วมมือจะดำเนินการในรูปแบบต่อไปนี้

๑. การวิจัยร่วมด้านการเกษตร ซึ่งรวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๒. การแลกเปลี่ยนนักวิชาการและนักวิจัย
๓. การฝึกอบรม สัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การดูงาน และการฝึกอบรมเฉพาะทางอื่นๆ ที่จำเป็น อื่นๆ ที่คู่ภาคีตกลงร่วมกัน
๔. การพัฒนาและส่งเสริมตลาดของธุรกิจเกษตรและความสัมพันธ์ทางการค้า
๕. รูปแบบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้โครงการความร่วมมือ โดยอยู่บนพื้นฐานของความสนใจร่วมกัน

มาตรา ๖

คณะกรรมการร่วมด้านการเกษตร

เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินการจะเป็นไปตามบทบัญญัติของบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ คู่ภาคีตกลงให้จัดตั้งคณะกรรมการร่วมด้านการเกษตรขึ้นโดยเจ้าหน้าที่ระดับอธิบดี เพื่อพิจารณาแนวทางในการติดต่อสื่อสาร และกำหนดหน่วยงานและเพื่อทำหน้าที่ประสานงาน รับผิดชอบในการจัดทำ ดำเนินการและกำกับควบคุม โครงการความร่วมมือ หน่วยงานดังกล่าวจะจัดการประชุมคณะกรรมการร่วมด้านการเกษตรจะจัดสัับกันทุกๆ ๒ ปี ในไทยและบังกลาเทศ เพื่อร่างแผนการปฏิบัติงานและพิจารณาความก้าวหน้าในการดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้

มาตรา ๗

ข้อผูกพันทางการเงิน

ในการดำเนินการโครงการความร่วมมือตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ คู่ภาคีตกลงว่า ค่าใช้จ่ายในการเดินทางระหว่างประเทศ รวมถึงภาษีสนามบิน ค่าอาหารและที่พัก จะรับผิดชอบโดยประเทศผู้ส่ง สำหรับประเทศผู้รับจะรับผิดชอบค่าเดินทางในประเทศ และการเตรียมการด้านพิธีการอื่นๆ ในการประชุม หรือการดำเนินการโครงการความร่วมมือต่างๆ ทั้งนี้ กิจกรรมที่ดำเนินการภายใต้บันทึกความเข้าใจจะต้องได้รับความเห็นชอบจากการประชุมคณะกรรมการทำงานร่วมด้านการเกษตร (Joint Agricultural Working Group) และการรับรองจากคู่ภาคีที่เกี่ยวข้องก่อนการดำเนินการ

มาตรา ๘

การระงับข้อพิพาท

ข้อพิพาทด้านเนื่องมาจากความแตกต่างระหว่างคู่ภาคีที่เกิดจากการตีความหรือการดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ ให้ระงับโดยผู้ที่มีตัวตัดสินด้วยการหารือระหว่างคู่ภาคีโดยช่องทางทางการทูต

มาตรา ๙

การมีผลบังคับใช้ และ การสิ้นสุด

บันทึกความเข้าใจฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้ในวันที่มีการลงนาม และจะมีระยะเวลาบังคับใช้ครึ่งละ ๕ ปี โดยจะขยายระยะเวลาบังคับใช้อีกครึ่งละ ๕ ปีโดยอัตโนมัติกewen คู่ภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแจ้งภาคีอีกฝ่ายหนึ่งขอยกเลิกบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ โดยแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างน้อย ๖ เดือนก่อนบันทึกความเข้าใจหมดอายุ

คู่ภาคีอาจทบทวน แก้ไข หรือปรับปรุงบันทึกความเข้าใจฉบับนี้โดยความยินยอมร่วมกันเป็นลายลักษณ์อักษรผ่านช่องทางทางการทูต

ทำเป็นคู่ฉบับ ณ เมื่อวันที่ ในปี ของคริสตศักราช โดย^{๒๐๑๘}
จัดทำเป็นภาษาไทย เบngกอล และอังกฤษ ที่มีความหมายตรงกัน หากมีปัญหาเกี่ยวกับการตีความให้ถือตามภาษาอังกฤษเป็นบรรทัดฐาน

ในนามกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
แห่งราชอาณาจักรไทย

ในนามกระทรวงเกษตร
แห่งสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ